

А. Л. Святошнюк

к.ю.н., ст. викладач

КЛАСИФІКАЦІЯ ДОГОВОРІВ АУТСОРСИНГУ

Не зважаючи на те, що договори аутсорсингу широко застосовуються у світовій практиці, питання щодо класифікації зазначених договорів залишається відкритим як у законодавстві, так і у науці цивільного права.

Зокрема, А. Соломонов, у залежності від обсягу функцій, що передаються зовнішньому виконавцю, виокремлює наступні види договорів аутсорсингу: договір повного аутсорсингу – у розпорядження виконавця передаються трудові ресурси та/або активи підприємства-замовника; договір часткового аутсорсингу – більша частина задіяних ресурсів залишається підконтрольною підприємству-замовнику; договір спільного аутсорсингу, коли обидві сторони виступають партнерами у комерційній діяльності; договір проміжного аутсорсингу – підприємство-замовник, маючи у своєму штаті висококваліфікованих спеціалістів, тимчасово надає третій особі можливість керувати окремими підрозділами; договір трансформаційного аутсорсингу – підприємство-замовник, не маючи необхідних ресурсів, запрошує виконавця, який повністю виконує весь спектр робіт [9, с. 82].

Крім того, І.А.Єщенко обґрунтовує класифікацію договорів в залежності від декількох критеріїв: 1) в залежності від гарантованості досягнення результату – на договори, що передбачають досягнення та оплату певного результату, зазначеного у договорі; договори, що передбачають оплату діяльності, незалежно від досягнення корисного для замовника результату; 2) від функціонального призначення – на договори аутсорсингу в сфері основного виробництва; договори аутсорсингу в сфері допоміжного виробництва; договори аутсорсингу в сфері управління; договори аутсорсингу в сфері послуг; 3) в залежності від конкретних видів діяльності, опосередкованих договором аутсорсингу – договори аутсорсингу інформаційних технологій; договори аутсорсингу науково-виробничої діяльності; договори аутсорсингу логістичних функцій; договори аутсорсингу функцій управління організацією; договори аутсорсингу фінансових та банківських операцій; 4) в залежності від терміну дії – разові договори аутсорсингу; договори аутсорсингу, що діють протягом зазначеного договором періоду часу; безстрокові договори аутсорсингу [2].

Такі науковці, як О.°Н.°Руденко і Є.°А.°Кудінова пропонують класифікувати договори аутсорсингу відповідно до функцій менеджменту, виходячи з визначення аутсорсингу як «технології менеджменту». Функцію планування пропонують реалізувати за рахунок аутсорсингу маркетингу і логістики, організації – виробничого аутсорсингу і аутстафінгу, мотивації – аутсорсингу корпоративного харчування та медичного обслуговування, контролю – ІТ-аутсорсингу [3, с. 42].

Зокрема, О.°В.°Манойленко виокремлює наступні критерії класифікації договорів аутсорсингу: за відношенням до зовнішнього середовища функціонування компанії, за сферою застосування, за географічною ознакою, за масштабом і формою застосування, з погляду формування ланцюжка створення вартості, за основним ресурсом аутсорсера, за ефективністю виконання фази трансформації бізнесу, за частотою виконання [4, с.9].

Таким чином, виходячи із вищенаведених дослідниками класифікацій, можна зробити висновок, що єдність точок зору стосовно критеріїв класифікації та видів договорів аутсорсингу є відсутньою. Крім того, впровадження великої кількості критеріїв класифікації тільки ускладнює розуміння сутності договорів аутсорсингу. Здебільш видів аутсорсингу, таких як: договір повного аутсорсингу, договір часткового аутсорсингу, договір спільного аутсорсингу, договір проміжного аутсорсингу, договір трансформаційного аутсорсингу – недоцільно виділяти в окремі самостійні види, оскільки, у вищезазначених видах, аутсорсинг, а саме вказані послуги, що надаються за договором аутсорсингу, розглядаються крізь призму трудових правовідносин, тобто має місце категорія аутстафінгу.

Зокрема, договори аутсорсингу інформаційних технологій, договори аутсорсингу науково-виробничої діяльності, договори аутсорсингу логістичних функцій, договори аутсорсингу функцій управління організацією, договори аутсорсингу фінансових та банківських операцій – можливо класифікувати під єдиним критерієм – бізнес-аутсорсинг.

Такі види аутсорсингових договорів як аутсорсинг маркетингу і логістики, виробничий аутсорсинг і аутстафінг, аутсорсингу корпоративного харчування та медичного обслуговування, ІТ-аутсорсинг – є складовою єдиної групи – виробничого аутсорсингу і аутстафінгу.

Отже, на основі аналізу приведених вище класифікацій договорів аутсорсингу, вважається за доцільне виділити наступні види

договорів аутсорсингу за єдиним критерієм класифікації – за метою укладення договору: 1) договори у сфері аутстафінгу; 2) договори у сфері бізнес-аутсорсингу; 3) договори у сфері виробничого аутсорсингу і аутстафінгу.

Література:

1. Соломонов А. Аутсорсинг: помощь извне [Текст] / А. Соломонов // Справочник экономиста. – 2013. – № 1. – С. 77-84.
2. Ещенко И. А. Договор аутсорсинга в гражданском праве [Электронный ресурс]: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / И. А. Ещенко. – М., 2009. – 180 с. – Режим доступа: <http://lawtheses.com/dogovor-outsorsinga-v-grazhdanskom-prave#ixzz4x14U6NtA>. – Назва з екрана.
3. Руденко О. Н. Актуальные вопросы определения аутсорсинга [Текст] / О.Н. Руденко, Е.А. Кудинова // Международный научно-исследовательский журнал. – 2013. – № 4-2(11). – С. 40–43.
4. Манойленко О. В. Аутсорсинг як інструмент підвищення ефективності антикризового управління [Електронний ресурс] / О.В. Манойленко // Вісник Міжнародного слов'янського університету. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/VMSU/econ/2006_1/03/06movcme.html. – Назва з екрана.

С. С. Святошнюк

асп.

науковий керівник: д.ю.н., проф. І. С. Канзафарова

УМОВИ НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Умови надання фінансових послуг в Україні визначаються Законом України від 12.07.2001 р. «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [1]. Серед них найважливішими є: 1) включення послуги до переліку існуючих фінансових послуг; 2) наявність права на здійснення операцій з надання фінансових послуг; 3) укладення договору про надання фінансових послуг.

Визначення поняття фінансової послуги закріплено у ст. 1 зазначеного Закону: «Фінансова послуга – це операції з фінансовими активами, що здійснюються в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок цих осіб у випадках, передбачених законодавством, за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів, з метою отримання прибутку або збереження реальної вартості фінансових активів».

Послуги можуть вважатися фінансовими, якщо: 1) відповідні операції здійснюються на користь третіх осіб; 2) предметом опера-